

Suçla Karşı Billim ve Zekâ

SCOTLAND YARD

Hans-Heinz SCHLENKER

Bugün polis romanlarını okuyan her çocuk bile bu adı bilir, şimdi o, dünyanın en ünlü polis örgütüdür. 150 yıl önce kurulduğu zaman, Bobies denen bu polisler canlarını korumak için her şeyi yapmak zorunda idiler, çünkü herkes onlardan nefret ediyor ve korkuyordu. Fakat zaman Bobbi'leri dünyanın en ünlü, en nazık ve sevimli polisleri yapmakla kalmadı suçlular bile onların isminden çekinmeğe ve korkmağa başladılar.

1780 yılından İngiliz Avam Kamarasının bilinmeyen bir üyesi polisler hakkında şöyle söylemişti: "polis zavallı bir sistemdir, onlar kendilerini pek beğenirler, ahlâka ve yasaların adaletine uygun olmayan her âdi işlemi yapmaktan çekinmezler."

Bu öyle sözün gelişi olarak söylenmiş birşey değildi, zira bugünkü Scotland Yard'ın öncülleri öyle pek örnek olacak dürüst insanlar değildirler: Ne "Charlies" adını taşıyan Londra Kentinin (City of London) bekçileri, ne de o kaba ve vicdansız Thieftcatcher = Hırsız yakalayıcıları. Kendini bilen kimse böyle bir Thieftcatcherle söz etmek istemezdi. Onlar herkes tarafından nefret edilir ve korkulurdu. Özellikle genç hırsızlarla dost olup onları daima daha büyük suçlara teşvik ederek sonunda adaletin pençesine düşürmeleri çok sevdikleri bir meslek davranışıydı, bu da halk tarafından tutulmalarına sebep olurdu.

Herhangi bir kişinin hak, adalet ve düzenin tutulmasından olması gerekeceği düşüncesi daha 11: Yüzyılda İngiltere adasında bilinen ve herkes tarafından kabul edilmiş bir gelenektir. Fakat bir polis kuvvetinin kurulmasını ilgilleyen bir yasanın Avam Kamarasından geçirilebilmesi 1784 yılına kadar sürdü. Buna rağmen polisin örgütlenmesi o kadar basit ve çabuk olmadı. Hemen hemen halkın yerel düşüncesini yansıtan şu sözler milletvekili Charles James Fox tarafından söylenmişti:

"Ben bir ayak takımı tarafından yönetilmeyi devamlı bir ordu tarafından yönetilmeye tercih ederim."

Hatta 45 yıl sonra bile, 29 Eylül 1829 da Scotland Yard'ın 600 üniformalı "kanun koruyucusu" (onlara o zaman "Metropolitan Police" adı verilmişti) Londra'da nöbet tutarken bile İngiltere'nin hiç bir yerinde onlara dostça bir tavır takınılmıyordu. O zamanki İçişleri Bakanı Sir Robert (Bob) Peel, ki İngiliz polisleri "bobbies" lakabını onun öz adından almışlardı, memurlarının boyunlarından sıkılıp boğulmalarını için deriden yakalar taktırmak zorunda kalmıştı.

Sir Roberts'in bobbilerine fazlasıyla askerce görünmemeleri için miğfer yerine silindir şapka giydirmesi bile halkta umulan fikir değişikliğini getiremedi. Ancak ciddi ve sıkı bir disiplin ile hiç bir silah taşımamak ve şiddet kullanmamak —hatta en kritik durumlarda bile— yavaş yavaş halkın polisten yana dönmesine sebep oldu. Uzun zaman özel bir job'tan başka birşey taşımayan polislerin son zamanda tabanca taşımalarına mücadele edilmiştir.

Esas karargâhı eskiden Scotland Yard adını taşıyan sokakta bulunan Scotland Yard'ın bu kadar büyük bir ün kazanmasına üç ünlü roman yazarı neden olmuştur: Sir Conan Doyle, Edgar Wallace ve Edgar Allen Poe. Dünya çapındaki detektiflerinin (Sherlock Holmes, veya Müfettiş Dupin'in) büyük bir inceleme, araştırma ve zekâ eseri olan buluşları bu polis örgütüne bugüne kadar süren bir ün ve saygı kazandırmıştır.

Zamanla suçluların yakalanmasında yeni yöntemler kullanılmaya başlandı. Örneğin bu sayede Scotland Yard parmak izlerinden faydalanarak suçluyu meydana çıkaran ilk dünya polisi olmuştur. 1901 de uygulanmaya başlanan bu metot daha dört yıl geçmeden Alfred ve Albert

Stratton adlarındaki iki katilin yakalanmasında başarı ile kullanıldı. O zaman yeni bulunan, modern, telgrafla haberleşme yöntemini ilk uygulayanlardan biri de Scotland Yard olmuştur.

1910 da Dr. Hawley karısını öldürdükten sonra vapurla Kanada'ya kaçarken onu tanıyan kaptanın Scotland Yard'a çektiği bir telgraf üzerine daha hızlı bir gemi, içinde bir müfettiş ile, katilin vapuruna yetişti ve onu Kanada'da vapurdan inerken tutukladı.

Bugün Scotland Yard'a "New Scotland Yard" adı verildikten ve o aynı isimdeki sokaktan çoktan London-Broadway'ındaki modern yeni karargâhına geçtikten sonra 22.000 personel sayısız değişik şube ve masalarında çalışmaktadırlar. Bunların içinde en önemilerini her çocuk bile tanır. Daha 1883'te bile faal bir rol oynayan İrlanda-Cumhuriyet Ordusu'nun teröristleri ile (IRA) savaşında kurulan "Special Branch" yeni-den çalışmaya başlamıştır, örgütlenmiş ağır suçlulara karşı çalışan "Organized Crime Squad", bundan dolayı haklı olarak da onlara "Gang-Busters = Çete vurucuları" lakabı verilmiştir, bundan başka 1968 te kurulan "Art and Antiques Squad" kendisini kıymetli tablo ve antik değerlerin korunmasına adanmıştır ki hiç bir memlekete şimdiye kadar bulunmayan bir polis örgütünün kurulmasından bu tarafa geçen 4 yıl içinde yuvarlak bir Milyar TL den fazla değeri bulunan tablo ve başka antik eşya güven altında tutulabilmiştir.

"Murder Squad veya komisyon katillere karşı çalışan örgüt veya Flying Squad = Banka soyuculara maaş veya ücret çalan haydutlara karşı koyan örgütlerden kaçanların yakalanmama şansı hemen hemen hiç yok gibidir.

Buna en iyi bir örnek bir kurmay titizliği ile planlanan ve uygulanan 1963'ün ünlü posta hırsızlığıdır. Bütün dünya gazeteleri uzun bir süre ilk sayfalarında bundan söz etmişlerdi. İngiliz suç tarihinde en büyük bir hırsızlık olan bu olaydan 9 ay sonra Scotland Yard elemanları çok ince ve

dakik bir araştırma sonucu posta soyan ve bir milyar TL. kadar para çalan bu haydutları tutuklamayı başardılar.

O zaman bu centilmen gangsterlerin — onlar bütün işlerini şiddet kullanmadan yapmışlardı — birinin bir konserve kutusu üzerindeki parmak izinden faydalanarak şef Malcolm Fentrelli'nin önderliğinde çalışan dedektif ekibi önemli ipucu yakalamıştı.

Bugün bu konserve kutusu Scotlandyard'ın 150 inci dönüm yılı dolayısıyla "Kara müze" de durmakta ve halka gösterilmektedir. "Suçun bu Gereç Odasında" 19 uncu yüzyıldan kalma garip bir şey daha vardır: kilit açmada çok becerikli bir hırsız bir kemanla kulaklarını öyle eğitmişti ki kilit içindeki millerin dönerken nasıl bir ses çıkardığını öğrenmişti ve böylece elindeki değişik anahtarla her türlü kapı ve kasayı açıyordu.

Bir korkunç kabine de Scotland'dan bir çavuşun topladığı şeyler hiç bir zaman halka gösterilmeyecek. Bu öldürülen bir adamın ispirto içinde konserve edilmiş olan beynidir, onun düşünce organında öldürücü kurşunun bıraktığı iz açık seçik görülmektedir. Veya sapık bir adam olan Herbert Smith'in 1910 yılında nişanlılarından üçünü istakoz gibi kızartmak için dökme demir bir banyo küveti içinde hazırladığı ateşi iyice karıştırmak için kullandığı kürekler. Ya da başka bir sapığın genç bir adamın kafasının üst kısmından hazırladığı gümüş kaplanmış meyve kâsesi. Adamcağız soylu bir İrlanda'lı sokak kadını tarafından eli titremeden büyük bir soğukkanlılıkla öldürülmüştü.

Kara müzenin en korkunç parçaları asılmış olan suçluların ölümlerinden sonra yaptırılan maskeleriydi.

Bunların açıkça sergilenmesi dedelerimizin zamanında halka canilerin kafa şekillerinden belli olacağını göstermek içindi.

HOBBY'den

Ahlâk kurallarına uyan veya uymayan bir kitap diye birşey yoktur.
• **Kıtaplar ya iyi yazılmıştır, ya kötü. Hepsisi bu kadar.**

Oscar WILDE

• **Genç iken haklı olarak yaşamın anlamını öğrenmek isteriz. İhtiyar olunca da onun anlamsızlığını.**

Nikolaus CYBINSKI